

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/3717 111 fax: 01/3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom

KLASA: UP/I-351-03/22-09/272

URBROJ: 517-05-1-1-22-2

Zagreb, 7. rujna 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja na temelju odredbi članka 160. stavka 1. i članka 162. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) i članka 7. stavka 2. točke 1. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08) objavljuje

I N F O R M A C I J U

**o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš
sanacije eksploatacijske platforme Ivana D na eksploatacijskom polju
ugljikovodika „Sjeverni Jadran“**

Tijelo nadležno za provedbu postupka

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, Zagreb.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17; dalje u tekstu: Uredba). Naime, za zahvate navedene u točki 13. *Izmjena zahvata iz Priloga I. i II. koja bi mogla imati značajan negativan utjecaj na okoliš, pri čemu značajan negativan utjecaj na okoliš na upit nositelja zahvata procjenjuje Ministarstvo mišljenjem, odnosno u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš Priloga II. Uredbe, a vezano uz točku 40. Eksploatacija mineralnih sirovina: 1. energetske mineralne sirovine: – ugljikovodici (nafta, prirodni plin, plinski kondenzat i zemni vosak) Priloga I. Uredbe, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo). Osim navedenog, člankom 27. stavkom 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) utvrđeno je da se za zahvate za koje je određena provedba ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš, provodi prethodna procjena prihvatljivosti za područje ekološke mreže u okviru postupka ocjene o potrebi procjene. Postupak ocjene se provodi jer nositelj zahvata planira sanaciju potonule eksploatacijske platforme Ivana D na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Sjeverni Jadran“.*

Nositelj zahvata je INA – Industrija nafte d.d., Avenija Većeslava Holjevca 10, Zagreb.

Lokacija zahvata

Eksploatacijsko polje ugljikovodika „Sjeverni Jadran“ nalazi se u epikontinentalnom pojasu Republike Hrvatske, zauzima površinu 1 665,48 km², a utvrđeno je Rješenjem o utvrđivanju eksploatacijskog polja ugljikovodika „Sjeverni Jadran“ (KLASA: UP/I-310-01/15-03/158; URBROJ: 526-04- 02/2-15-03 od 25. rujna 2015. godine). Na eksploatacijskom polju ugljikovodika „Sjeverni Jadran“ nalazi se ukupno 16 platformi: 15 eksploatacijskih platformi i jedna kompresorska platforma: Ana, Annamaria A, Ida A, Ida B, Ida C, Ika A, Ika B, Ika JZ, Irina, Vesna, Ivana A, Ivana B, Ivana C, Ivana D i Ivana E su eksploatacijske platforme, dok je Ivana K kompresorska platforma. Ivana D je eksploatacijski odobalni objekt/monopod, to jest satelitska platforma koja je instalirana oko 45 km od Grada Pule u Istarskoj županiju, na dubini mora od 41 m. Ivana D je najmanja od 20 odobalnih eksploatacijskih objekata u hrvatskom djelu Jadranskog mora. Istočno od eksploatacijskog polja Ivana, na udaljenosti oko 10 km nalaze se plinska polja Ana i Vesna, a južno na udaljenosti oko 40 km nalaze se plinska polja Ika, Ika JZ, Ida, Irina i Annamaria. Dubina mora na području polja Ivana iznosi 39 – 46 m. Izdvojeni prospekt Ilena nalazi se u jugoistočnom dijelu polja Ivana, u području između eksploatacijskih platformi Ivana B i Ivana C.

Sažeti opis zahvata

Platforma Ivana D izgrađena je 1999./2000. godine od strane NORTH ADRIATIC OFFSHORE S.r.l. te je instalirana 2000. godine od strane SAIPEM-a (članica ENI grupe u vrijeme izgradnje). Radovi su izvedeni pomoću bušačkog postrojenja Labin. Eksploatacijska platforma Ivana D je kao monopod dizajnirana za dvije bušotine te ima jednu eksploatacijsku bušotinu Ivana D-1 DIR i jednu praznu uvodnu kolonu. Proizvodnja plina je započela 2001. godine te je do 2020. godine iznosila 1 031 229 808 Scm. Koordinate platforme Ivana D su E: 243 505.14, N: 4 965 568.72. Eksploatacijska platforma Ivana D bila je povezana s eksploatacijskom platformom Ivana E spojnim cjevovodima položenim na morsko dno duljine 4,3 km:

- plinovodom 6“,
- cjevovodom za slojnu vodu 3“,
- vodom instrumentalnog zraka od 2“.

Plin i slojna voda transportirali su se cjevovodom prema centralnoj platformi Ivana A. Eksploatacijska platforma Ivana D se sastojala od palube na tri razine spojene na centralnu kolonu platforme. Maksimalne dimenzije palube su 10 x 11 m. Centralna kolona sastojala se od:

- kružnog stupa: 2,5 m donji promjer, 1,8 m gornji promjer,
- baze: četiri uvodne kolone postavljene unutar kvadratne konstrukcije dimenzije 5,0 x 5,0 m.

Konstrukcija platforme je dizajnirana za smještaj: dvije uvodne kolone za bušotine [$\Phi = 20''$], sustava ušća dvije eksploatacijske bušotine, sustava prihvatnih i otpremnih čistačkih stanica, baklje i sustav za rasterećenje, separatora, hidrauličnog sustava, sustava distribucije instrumentalnog zraka, sustava odvodnje, sustava filtriranja procesne vode, dizalice, sustava navigacijskih sredstava, električnog sustava (fotonaponski), tri stojke odnosno uzlazne cijevi [$\Phi = 6''$, 3" i 2"], jednog kesona [$\Phi = 12''$], pristaništa za brodove, žrtvene anode i katodne zaštite te ljestvi.

Eksploatacijska platforma Ivana D je usred jakog nevremena prevrnutu u prosincu 2020. godine te je došlo do gubitka procesne komunikacije i navigacijskog sustava, a potom i vizualnog kontakta s nenastanjenom eksploatacijskom platformom Ivana D.

Kronološki slijed događaja na eksploatacijskoj platformi Ivana D je sljedeći:

- 5. prosinca 2020. godine: aktivacijom sustava za isključivanje u nuždi (engl. *ESD – Emergency Shut Down*) platforma je rasterećena te je pokrenuto zatvaranje dubinskog sigurnosnog ventila (engl. *SSSV - SubSurface Safety Valve*), glavnog i krilnog ventila na erupcijskom uređaju, kao i ventila prije odlaznog plinovoda prema platformi Ivana E;

– 6. prosinca 2020. godine: prijelom temeljne strukture eksploatacijske platforme, što je dovelo do prevrtanja – potapanja;

– 10. i 18. prosinca 2020. godine i 28. siječnja 2021. godine: izvršen je pregled morskog dna pomoću daljinski upravljivom robotskom ronilicom (eng. *ROV - Remote Operated Vehicle*).

Platforma Ivana D se nalazi na morskome dnu u horizontalnom položaju. U razdoblju od prosinca 2020. do travnja 2022. godine provedeno je 13 pregleda i nadzora lokacije daljinski upravljanim robotskom ronilicom (ROV). Prije početka obavljanja ronilačkih radova, a radi sigurnosnih razloga, rasterećen je spojni plinovod između eksploatacijskih platformi Ivana D i Ivana E. Rasterećenje je obavljeno u kontroliranim uvjetima na eksploatacijskoj platformi Ivana E. Od prevrnuća eksploatacijske platforme Ivana D do rasterećenja spomenutog plinovoda nije uočen pad tlaka u istom, što govori o dobroj strukturnoj cjelovitosti predmetnog plinovoda. Pregledima i nadzorom lokacije je ustanovljeno:

– objekt je u cijeloj svojoj dužini polegnut na morsko dno u poziciji geografski smjer JI – SZ na dubini 39 – 40 m,

– najviša točka platforme je baklja i nalazi se na dubini mora od 22 m te ne predstavlja opasnost za pomorski promet,

– piloti nisu spojeni na konstrukciju,

– uvodna kolona (*Conductor*), zajedno sa zaštitnom kolonom (*Casing*) i proizvodnim nizovima (*Production strings*) su savijeni, ali spojeni na strukturu eksploatacijske platforme.

Tijekom svih dosadašnjih pregleda nisu uočene promjene ili pomaci nadgrađa eksploatacijske platforme te nisu primijećena propuštanja plina što potvrđuje da je eksploatacijska platforma u sigurnom stanju i ne ugrožava morski okoliš. Također, s mjesta potonuća eksploatacijske platforme Ivana D uklonjene su sve potencijalno onečišćujuće tvari s morskog dna. Podvodni radovi su trajali u razdoblju od 11. do 15. travnja 2022. godine, prilikom kojih su uklonjene sve potencijalne onečišćujuće tvari, kao što su solarni paneli i baterije iz ormara. Radovi su obavljeni pomoću plutajuće dizalice „ZVONKO“ uz pomoć ROV-a. Nakon uvida u situaciju na dnu mora, napravljen je plan ronjenja i postupak vađenja baterija i solarnih panela na površinu. Na temelju vizualnog pregleda potopljene platforme Ivana D te analizom stanja ušća bušotine Ivana D-1 DIR proces trajnog napuštanja bušotine izvršit će se prema sljedećem planu:

1) zamjena oštećenih dijelova erupcijskog uređaja i bušotinske glave,

2) provjera integriteta kanala bušotine utiskivanjem morske vode,

3) rezanje kolona zaštitnih cijevi i instalacija novog ušća bušotine,

4) trajno napuštanje bušotine Ivana D-1 DIR izolacijom proizvodnog ležišta cementnim čepovima.

Bušotina će se trajno napustiti u skladu s propisima postavljanjem tri cementne barijere kako bi se izoliralo plinsko proizvodno ležište A1. Sve operacije izvest će se bez korištenja bušaćeg postrojenja (*rig-less*) pomoću opreme raspoređene na brodu. Predviđeno je korištenje opreme za cementaciju, jedinice za radove na žici (*slick line*) i jedinice za elektrokarotazna mjerenje (*wire line*). Nakon izolacije kanala bušotine demontirati će postavljena oprema zatim odrezati 20“¹³ – 3/8“ i 9 – 5/8“ kolonu zaštitnih cijevi do 3 m ispod morskog dna i montirati 13 – 3/8“ pokrovnu kapu na 13 – 3/8“ kolonu zaštitnih cijevi. Detaljan program radova biti će naveden u Projektu trajnog napuštanja bušotine. Nakon provedbe naftno-rudarskih radova na sanaciji eksploatacijske platforme Ivana D, predviđena je prenamjena iste u umjetni greben koji bi se mogao iskoristiti kao ogledni primjerak za daljnja znanstvena proučavanja bioraznolikosti, monitoring klimatskih promjena, utvrđivanje antropogenog učinka onečišćenja uzorkovanih transportom, za turističke i edukativne svrhe te na kraju praćenje pojave invazivnih vrsta, ali i zaštite bioraznolikosti lokalnog područja i ugroženih vrsta.

Detalji o zahvatu nalaze se u Elaboratu zaštite okoliša, koji je objavljen uz ovu Informaciju na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja. Elaborat zaštite okoliša

izradio je ovlaštenik EKONERG – Institut za energetiku i zaštitu okoliša d.o.o. iz Zagreba u srpnju 2022. godine.

Sažeti opis postupka

Nositelj zahvata je uz zahtjev o provedbi postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš dostavio Elaborat zaštite okoliša. Temeljem Elaborata traže se mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i/ili JLP(R)S o tome je li moguće očekivati značajan negativan utjecaj na područje njihove nadležnosti. Nakon razmotrenih mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i/ili JLP(R)S i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti Ministarstvo će donijeti rješenje, kojim će biti utvrđeno je li potrebno provoditi postupak procjene utjecaja na okoliš.

Nadležna tijela i pravne osobe s javnim ovlastima – sudionici u postupku

1. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode
2. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora
3. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za klimatske aktivnosti
4. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku
5. Ministarstvo unutarnjih poslova, Ravnateljstvo civilne zaštite, Inspekcija zaštite od požara, vatrogastva i civilne zaštite
6. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
7. Istarska županija, Upravni odjel za održivi razvoj

Način očitovanja javnosti na informaciju

Javnost i zainteresirana javnost može dostaviti mišljenje o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš u pisanom obliku na sljedeću adresu: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80, Zagreb, u roku od 30 dana od dana objave ove informacije, pozivom na gornju klasu.

Način informiranja javnosti i zainteresirane javnosti o ishodu postupka

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja objavit će na svojim internetskim stranicama (<https://mingor.gov.hr/opuo-postupci-2022/8566>) rješenje doneseno povodom predmetnog zahtjeva.

RAVNATELJICA
Anamarija Matak